

GEVINSTER VED IMPLEMENTERING AF VEJREFERENCEN

OPSAMLING – 23. MARTS, 2021

FORMÅL

- KL og GeoDanmark ønsker at indsamle gode eksempler på, hvordan en række kommuner arbejder med at høste gevinster ved implementeringen af Vejreferencen.
- Eksemplerne skal laves til case-historier, som kan bruges til at motivere og inspirere alle kommuner dels til at komme i mål med implementeringen og dels til at arbejde med at finde gevinster.

FREMGANGSMÅDE

- Der er gennemført en række kvalitative interviews med en række forskellige kommuner (RoSy/VejMan, store/små, land/by mv.)
 - Der er lavet interviews med de folk, som har været udførende på opgaven (GIS og vejadministration), Vejchefer samt direktion – både enkeltvis og i grupper.
 - Interviewformen har været åben og eksplorativ med en struktureret rammesætning.
- Der har været stor villighed til at dele erfaringer og viden.
- Meget fokus på at gennemføre opgaven – mindre på at høste gevinster.

IMPLEMENTERINGSGEVINSTER

- De processer, der findes i kommunerne for at oprette og vedligeholde vejdata, er formet af mange forskellige ting: kommunens størrelse og organisering, hvilke systemer der anvendes, historik og modenhed mv.
- ➔ Der ikke er en "one-size-fits-all" i forhold til hvilke implementeringsgevinster, kommunerne kan hente.
- ➔ Gevinster vil være tilgængelige i større eller mindre grad i de forskellige kommuner.
- ➔ I første omgang fokus på de umiddelbare gevinster:
 - Kvalitetsløft af data
 - Gennemgang af processer
 - Samarbejde på tværs

KVALITETSLØFT AF DATA

- Alle de kommuner, som vi har interviewet i forbindelse med denne undersøgelse, peger på, at det er en oplagt gevinst at få ryddet op i data.
- Entydigheden i data gør, at tilliden til data vokser, og det er denne tillid til data, der gør, at data kan genbruges på tværs af afdelinger og forvaltninger.

”Vi har tidligt haft fokus på kun at skulle vedligeholde data ét sted. Med vejmidterne på plads i GeoDanmark bliver arbejdet med at vedligeholde data i Vejman og med at udstille data i vores kortløsninger meget enklere.”

Grete Dohn Madsen, Herning Kommune

GENNEMGANG AF PROCESSER

- De kommuner, som vi har interviewet til undersøgelsen, har alle gennemført en eller anden form for gennemgang af deres processer for at sikre, at vejdata fremover også oprettes og vedligeholdes efter en ensartet proces – og i særdeleshed for at sikre, at data ikke findes flere steder.

”Der var til at starte med en usikkerhed om, hvem der gjorde hvad. Derfor lavede vi en manual med procesbeskrivelser, så vi kunne vise vores kolleger, hvordan tingene hænger sammen.

Nu har vi en tydelig proces for, hvordan vi opretter og vedligeholder data, hvilket er med til at sikre en ensartet anvendelse af data på tværs af afdelingerne.”

Emilie Alstrup Torp og Karina Dworak-Bjerknæs, Rudersdal Kommune

SAMARBEJDE PÅ TVÆRS

- Opgaven med at implementere Vejreferencen kræver et tæt samarbejde mellem specielt GIS og Vejadministrative medarbejdere.
 - Flere af de interviewede medarbejdere har været glade for anledningen til at se "udenfor" egen afdeling og få bedre indblik i og forståelse for andre arbejdsopgaver.
- ➔ Det vil være en oplagt mulighed for mange kommuner at arbejde videre med dokumentation af processer for at sikre den fortsatte fastholdelse af kvalitetsløft i data og det tværgående samarbejde.

"Vi har begge to tidligere set i andre kommuner, hvordan man kan arbejde ret isoleret uden særligt meget blik for, hvad der sker i afdelingen ved siden af.

Arbejdet med at få fastlagt de rigtige data, diskutere vejtyper, se på fejl og manglende data er ikke hele tiden nemt. Men det samspil vi har kunne have undervejs, hvor vi kan skiftes til at fastlægge regler og få dem implementeret, har været guld værd."

Ann Robertsen og Sisse Koudal Christensen, Silkeborg Kommune

BEDRE PLANLÆGNING OG POLITIKERBETJENING

- Der er bred enighed blandt vejchefer og direktion om, at en høj grad af datavaliditet giver bedre mulighed for at planlægge og foretage politikerbetjening.

”Tidligere brugte vi meget tid på at gennemføre opdatering og krydscheck af data, inden vi kunne begynde på planlægningsarbejdet. Den indsats er blevet væsentligt reduceret – og jeg forventer, at den bliver yderligere reduceret i de kommende år”.

Kristian Olsen, Jammerbugt Kommune

”Der er ingen tvivl om, at implementeringen af Vejreferen er et vigtigt skridt i den rigtige retning for alle kommuner. For mig som teknisk direktør er det vigtigt at vide, at jeg og resten af ledelsen i kommunen træffer beslutninger og rådgiver vores politikere på basis af entydige og valide data. At jeg kan bede om at få foretaget analyser, og at indsamlingen af data sker fra én kilde. Og her spiller Vejreferen en vigtig rolle, fordi den netop er en nøgle, der er med til at få data til at hænge sammen”.

Eva Kanstrup, teknisk direktør i Herning kommune og bestyrelsesmedlem i KTC

OPFYLDELSE AF MYNDIGHEDSFORPLIGTELSE

- Kommunerne ser en stor gevinst ved at have retvisende vejdata, er i forhold til muligheden for at have en præcis dialog om, hvordan kommunen opfylder sine myndighedsforpligtelser fx overfor borgere.
- Det oprydningsarbejde, som gennemføres ved implementeringen af Vejreferencen, medvirker til at sikre korrekte vejklassifikationer – også ved overgange mellem fx offentlig og privat vej.
- Det betyder at afgørelser om opfyldelse af myndighedsforpligtelser kan foretages hurtigere.

”Vi havde på et tidspunkt besøg af transportministeren. Vi skulle bl.a. se på støjklager langs vejen. Vi stod sammen og kiggede på en storskærm og jeg klikkede alle støjklagerne op, der blev vist ud for de rigtige adresser. Vi kunne se på, hvilke klager der havde fået medhold – og de klager hvor vi som myndighed havde fået medhold. På et tidspunkt vendte transportministeren sig om og sagde: ’Sådan en vil jeg også have!’. Der viste værdien af mange års arbejde sig”.

Flemming Frøsig Christensen, Silkeborg Kommune

BEDRE BORGERBETJENING

- Et af de områder, hvor kommunerne ser rigtigt mange potentielle gevinster, er i forhold til at forbedre deres borgerbetjening. Ved at muliggøre selvbetjening for borgerne (fx at finde information), så forøges både servicen for borgeren og noget af det arbejde, som ellers skulle udføres af en medarbejder, kan nu udføres af borgeren selv.
- Et eksempel er muligheden for at automatisere processen om fx indkaldelse af borgere til vejsyn, når der skal gennemføres eller har været gennemført grave-/vejarbejder i tilknytning til private parceller.

”Det er faktisk svært at nævne alle de steder, hvor vi lige nu ser potentialer for at forbedre vores borgerbetjening på baggrund af at kunne vise data knyttet til vejen. Og alle de muligheder skyldes primært, at vi nu kan knytte data sammen entydigt ved hjælp af Vejreferencen.”

Mohamed Ouazzani, Rudersdal kommune

DE SAMFUNDSMÆSSIGE GEVINSTER

- De samfundsmæssige gevinster ved et landsdækkende, digitalt sammenhængende vejnet er ganske væsentlige.
- De udfordringer, som skal løses, er store og vigtige: Fremkommeligheden på vejnettet er under pres på grund af stigende trafikmængder med økonomiske konsekvenser til følge; der er udfordringer med at lede tung trafik og specialtrafik sikkert gennem landet både på statsveje og kommunale veje med konsekvenser for trafiksikkerhed og miljøbelastningen for blot at nævne et par eksempler.

”I et større perspektiv vil en sammenhængende, digital infrastruktur altid være værdifuld. Lad os tage et eksempel: Som kommune ønsker vi, at tung trafik, fx lastbilerne med materialer til byggerier, bruger de rigtige ruter og ikke ender på en vej med børn på vej til skole – eller skaber trafikale problemer for alle dem på vej til og fra arbejde. Når alle kommuner har fået skabt entydighed, kan vi både som enkelt kommune og som gruppe, fx via KL, meget mere overbevisende sige til brancheforeninger og andre aktører: ”I får de rigtige data her – brug dem til jeres ruteplanlægning”.

Eva Kanstrup, teknisk direktør i Herning kommune og bestyrelsesmedlem i KTC